

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12-101, LT-09308 Vilnius,
tel. (8 5) 272 4864, el. p. info@sodra.lt, informacija telefonu 1883.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS
APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJAI
A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius

2022-03- Nr. (6.11E) I-
Į 2022-03-02 Nr. (1.1.18E-) STAP-130

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Išnagrinėję skubos tvarka išvadoms gauti pateiktus įstatymų projektus, teikiame pastabas ir pasiūlymus dėl derinti pateikto Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15 ir 22⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas). Kitiems derinti pateiktiems įstatymų projektams pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturime.

1) Projektu keičiamo Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 5¹ dalyje ir 22⁴ straipsnio 2¹ dalyje siūlome numatyti, kad tuo atveju, kai užsienio valstybė yra ištikusi humanitarinė krizė, laikoma (preziumuojama), kad negalima gauti duomenų apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, kurias pareiškėjas gauna arba turi teisę gauti, t. y. kad šalpos išmokas ir pensijos priemokas mokanti įstaiga dėl informacijos ir (ar) duomenų gavimo neturi kreiptis nei į šios valstybės kompetentingą instituciją, nei į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją, kad ši juos gautų diplomatiniais kanalais. Taip pat keičiamo Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 4 dalį ir 5¹ dalį siūlome patikslinti numatant, kad apie sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo ar mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) asmuo gali būti informuotas ne tik raštu, bet ir elektroninių ryšių priemonėmis.

Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 5¹ dalį siūlome išdėstyti taip:

„5¹. Šalpos išmokas mokanti įstaiga, gavusi prašymą skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą, **kuriuo asmuo patvirtina, kad jis negali pateikti duomenų apie jam užsienio valstybės paskirtos pensijos ar pensijų išmokos dydį ar teisę gauti užsienio valstybės pensiją ar pensijų išmoką**, ir nustačiusi, kad iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų negalima gauti ~~šios~~ informacijos ir (ar) duomenų ~~apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, kurias pareiškėjas gauna arba turi teisę gauti~~, nes Lietuvos Respublika ar užsienio valstybė nėra prisijungusi prie tarptautinės konvencijos, kito tarptautinio teisės akto, su užsienio valstybe nėra sudariusi tarptautinės sutarties ar tarptautinio tarpžinybinio susitarimo, pagal kuriuos tokią informaciją ir (ar) duomenis galėtų gauti, bei iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos gavusi informaciją, kad šioje dalyje nurodytos informacijos ir (ar) duomenų negalima gauti diplomatiniais kanalais, **arba kai Lietuvos Respublika ar užsienio valstybė yra prisijungusi prie tarptautinės konvencijos, kito tarptautinio teisės akto ar su užsienio valstybe yra sudaryta tarptautinė sutartis ar tarptautinis tarpžinybinis susitarimas, tačiau remiantis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pateikta informacija, šią užsienio valstybę ištiko humanitarinė krizė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme (toliau – humanitarinė krizė)**, per 10 darbo dienų nuo tokios informacijos ir kitų šalpos išmokai skirti ar jos mokėjimui atnaujinti (pratęsti) reikalingų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo ar mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), nereikalaudama pateikti informacijos ir (ar) duomenų apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, kurias pareiškėjas gauna arba turi teisę gauti, ir apie priimtą sprendimą raštu **ar elektroninių ryšių priemonėmis** informuoja pareiškėją. **Jeigu užsienio valstybė yra ištikusi**

humanitarinė krizė, laikoma, kad informacijos ir (ar) duomenų apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, kurias pareiškėjas gauna arba turi teisę gauti, iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų ir diplomatiniais kanalais gauti negalima.“

Keičiamo Šalpos pensijų įstatymo 22⁴ straipsnio 2¹ dalį siūlome išdėstyti taip:

„2¹. Kai asmuo, kuris gauna užsienio valstybės pensiją, patvirtina, kad negali šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka pateikti duomenų apie jam užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį ir dėl šio įstatymo 15 straipsnio 5¹ dalyje nurodytų priežasčių šių duomenų negalima gauti iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų ir diplomatiniais kanalais, pensijos priemoka asmeniui skiriama ir mokama laikant, kad jam užsienio valstybės paskirtos pensijos dydis lygus 0 eurų. Gavus duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, asmens teisė gauti pensijos priemoką nustatoma iš naujo ir atitinkamai naujo dydžio pensijos priemoka pradedama mokėti arba pensijos priemokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį duomenys buvo gauti, pirmos dienos.“

2) Įvertinus šio Projekto tikslą – užtikrinti, kad asmenims, kurie gauna pensiją užsienio valstybėje, kurioje vykdomi karo veiksmai, šalpos išmokos ir pensijų priemokos būtų skiriamos ir mokamos nevertinant fakto, kad toje valstybėje jiems yra mokama pensija ar pensijų išmoka, šiuo Projektu keistinas ir Šalpos pensijų įstatymo 1 straipsnis, kad būtų teisinis pagrindas skirti šalpos išmokas ir tiems iki karo veiksmų gyventi į Lietuvą persikėlusiems Ukrainos pensijų gavėjams, kuriems pagal Lietuvos Respublikos ir Ukrainos sutartį dėl socialinės apsaugos Ukraina pensijas moka Ukrainos pensijų fondas ir kuriems yra išduotas leidimas *laikina*i gyventi Lietuvos Respublikoje. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad į Lietuvą persikėlusiems Ukrainos pensijų gavėjams pensijos išmokamos kartą per ketvirtį (paskutinį ketvirčio mėnesį), kad už 2022 m. I ketvirtį pensijos turėjo būti mokamos 2022 m. kovo mėnesį ir kad dėl karo veiksmų Ukrainoje jos gali būti neišmokėtos, šio Projekto tikslui pasiekti Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą būtina pildyti nuostatomis, numatančiomis galimybę šiems asmenims šalpos išmokas ir pensijų priemokas skirti ir mokėti nuo 2022 m. sausio 1 d.

3) Atsižvelgdami į tai, kad šiuo Projektu keičiama Šalpos pensijų įstatymo 22⁴ straipsnio 2 dalis bei į tai, kad kai kurių valstybių (pavyzdžiui, Ispanijos, Jungtinės Karalystės) kompetentingos įstaigos pažymas apie mokamas pensijas išduoda tik 1 kartą per metus ir dėl to asmenys negali vykdyti Šalpos pensijų įstatymo 22⁴ straipsnio 2 dalies reikalavimo teikti pažymą kartą per ketvirtį, siūlome keisti reguliavimą taip, kad pažymas apie užsienyje mokamas pensijas būtų galima teikti ir rečiau, o pensijos priemoka būtų mokama už 12 praėjusių mėnesių nuo duomenų apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį pateikimo dienos.